

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 8C/68/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314203515
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lýdia Stehurová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2019:5314203515.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Lýdiou Stehurovou v právnej veci navrhovateľky - oprávnenej z vyživovacej povinnosti Y.I. X., B.. XX.XX.XXXX, X. D. V. XXX, XXX XX Č. proti povinnému z vyživovacej povinnosti Q. Š.Č., B.. XX.XX.XXXX, X. K. XXX/X, XXX XX X. v konaní o určenie manželského výživného takto

rozhodol:

- I. Návrh z a m i e t a .
- II. Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom zo dňa 2.4.2014 sa navrhovateľka domáhala určenia manželského výživného. Žiadala, aby manžel Q. Š. prispieval na jej výživu sumou 35,- € mesačne, počnúc dňom 3.4.2014, kedy návrh na súde podala. V rámci skutkových tvrdení uviedla, že manželstvo uzavreli po 6-ročnej známosti v roku 2006. Ešte počas známosti sa im narodila dcéra W. R. (X.X.XXXX), ktorá je umiestnená v detskom domove v X.e. V treťom mesiaci tehotenstva bol jej vtedy ešte priateľ Q. Š.Č. odsúdený na výkon trestu odňatia slobody v trvaní 4 roky. Po návrate z výkonu trestu spolu i s dcérou žili 2 roky na ubytovni. V roku 2006 sa zobrali. Manžel je dlhodobý užívateľ psychotropných látok, život s ním bol veľmi ťažký, lebo bol agresívny a všetky peniaze minul na drogy. Každý rok bol zatvorený pre rôzne prečiny. Nakoľko navrhovateľka nemala peniaze na nájom, musela odísť. Ocitla sa i s dcérou na ulici. Neskôr jej dcéru zobrali do detského domova. Dva roky bývala navrhovateľka na ulici a rok u U. T. I. T. O. P. L.. Manžel ju po návrate z väzenia dokonca ohrozoval, preto jej sestry misionárky odporúčali odísť a našli jej S. J. U.. R. P. Č., kde prišla dňa 26.3.2011. S charitou P. Č. je stále v kontakte, aj keď sa tu nezdržiava. Poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 62,50 €, je to jej jediný príjem. Na dcéru prispieva 10,- € mesačne. Od apríla 2014 by mala poberať príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie vo výške 36,- €, nakoľko je zdravotne ťažko postihnutá s celiakiou, má chronický zápal žalúdka a každý mesiac výdavky na lieky a potraviny. Na pojednávaní uviedla, že v období od podania návrhu do právoplatného rozvodu manželstva poberala dávku v hmotnej núdzi a príspevok na diétne stravovanie, iný príjem nemala. Bola nezamestnaná, evidovaná na úrade práce. Stále má problém zamestnať sa, kvôli svojmu zdravotnému stavu. Zamestnávateľia ju nechcú, dosť často by maródovala. V rozhodnom období s bývalým manželom už nežila v spoločnej domácnosti. Vedela len, že sa vonku fláka. Chodil kradnúť, preto bol stále zavretý. V rozhodnom období bola dcéra už v ústave. Z príjmu, ktorý navrhovateľka mala, platila na ňu výživné vo výške 28,50 €. V tom čase navrhovateľka bývala na charite a na ulici.

2. Bývalý manžel navrhovateľky, v postavení povinného z vyživovacej povinnosti manžela voči manželke, ktorému sa návrh na začatie konania podarilo doručiť až dňa 9.9.2016, sa k návrhu nevyjadril, v priebehu celého konania zostal nečinný.

3. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie, ktoré vykonal v neprítomnosti povinného, v súlade s § 180 CSP, i v nadväznosti na 178 ods. 2 CSP. Na pojednávaní vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov a doplnil skutkový stav. Na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav a vyvodil z neho nasledovné právne závery.

4. Z potvrdenia Mestského úradu P. Č. zo dňa 2.4.2014 na čl. 3 vyplýva, že navrhovateľka má od 5.6.2013 evidovaný trvalý pobyt na adrese T. Č..

5. Z komplexného posudku ÚPSVaR Č.a, odboru sociálnych vecí a rodiny, č. 2014/45528 zo dňa 27.2.2014 na čl. 4 vyplýva, že navrhovateľka sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, s mierou funkčnej poruchy 50 %. V čase podania posudku sa navrhovateľka zdržiavala v S. J. P. Č. B. W. D.. Navštevovala gastroenterologickú ambulanciu, popri návštevách obvodného lekára. Zo záveru posudku vyplýva odporúčenie kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia v podobe peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie.

6. Z odpovede T. Ú. T. Č. X. - L.etržalka zo dňa 18.6.2014 na čl. 14 vyplýva, že povinnému bola dňa 30.4.2014 poskytnutá finančná výpomoc vo výške 25,- € v poukážkach sociálny kupón na zabezpečenie základných životných potrieb. Vo svojej žiadosti uviedol, že je ženatý, ale s manželkou spolu nežijú už minimálne 5 rokov. Z adresy trvalého bydliska (K. D. Č. X, X.) bol vyhodnený. Dopúšťal sa krádeží, aby si mohol zabezpečiť prostriedky na kúpu drog. Teraz je bez domova. Nie je evidovaný a nedostáva žiadnu sociálnu dávku.

7. Z potvrdenia ÚPSVaR Č., odboru sociálnych vecí a rodiny zo dňa 18.6.2014 na čl. 19 vyplýva, že navrhovateľke bola priznaná dávka v hmotnej núdzi od 1.1.2007 spoločne s manželom a dieťaťom a od 1.8.2010 je dávka v hmotnej núdzi poskytovaná len navrhovateľke. Poskytovaná je i naďalej, a to vo výške 61,60 €.

8. Z potvrdenia o poberaní dávky v hmotnej núdzi za rok 2014 na čl. 20 vyplýva, že navrhovateľke bola uvedená dávka vyplácaná v mesiacoch január - apríl uvedeného roka vo výške 62,50 € mesačne a v mesiacoch máj, jún vo výške 61,60 € mesačne.

9. Z potvrdenia mestského úradu zo dňa 26.6.2014 na čl. 21 vyplýva, že navrhovateľka je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce, poberá dávky v hmotnej núdzi, iný príjem nemá. Nevlastní žiaden hnutel'ný ani nehnuteľný majetok. Má vyživovaciu povinnosť voči dcére W. R.. Nachádza sa v dome S. U.. R. B. D. W. P. Č.ci.

10. Z výsledkov lustrácie v ZVJS na čl. 50 vyplýva, že povinný v období od 6.10.2016 do 6.10.2017 bol vo výkone trestu odňatia slobody v ústave v I. vo veci Okresného súdu Bratislava 5 sp. zn. 5T/6/2015.

11. Z výsledku lustrácie v ZVJS na čl. 55 spisu vyplýva, že povinný bol v období od 14.7.2017 do 7.6.2019 vo výkone trestu odňatia slobody v I. vo veci Okresného súdu Bratislava 5 sp. zn. 1T/10/2015.

12. Z pripojeného spisu 9P/13/2015, najmä z rozsudku č. konania 9P/13/2015-139 zo dňa 21.10.2015, mal súd zistené, že manželstvo účastníkov konania bolo uvedeným rozsudkom rozvedené. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 8.12.2015.

13. Z výsledku lustrácie v sociálnej poisťovni vo veci 9P/13/2015 na čl. 60 mal súd zistené, že v období od 1.7.2014 do 31.7.2014 pracoval povinný v spoločnosti N., U..G..C.. na základe dohody o vykonaní práce s nepravidelným príjmom pri vymeriavacom základe 42,50 €.

14. Podľa § 71 ods. 1 a 2 Zákona o rodine manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť. (2) Vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

Podľa § 75 ods. 1 a 2 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti

a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (2) Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

15. Navrhovateľka učinila predmetom konania nárok na výživné od svojho manžela. V nadväznosti na predmet konania bolo potrebné ustáliť rozhodné obdobie, nakoľko v priebehu konania došlo k rozvodu manželstva. Rozhodné obdobie súd ustálil od podania návrhu, teda od 3.4.2014, do právoplatnosti rozsudku súdu vydaného v konaní o rozvod manželstva, teda do 8.12.2015. Predmetom konania teda bolo manželské výživné za uvedené rozhodné obdobie, ktoré už uplynulo, teda obdobie minulé. I dokazovanie súd preto zameril na zisťovanie dôvodnosti uvedeného nároku v rozhodnom období, keď skúmal a porovnával pomery oboch manželov v tomto čase.

16. Súd sa zaoberal splnením predpokladov priznania uvedeného príspevku v rozhodnom období, vo vzťahu ku ktorému vychádzal z produkovaných skutkových tvrdení zo strany navrhovateľky, ale aj z listín, ktoré tvoria súčasť tohto spisu, ako i spisu rozvodového, z ktorých vyplýva, že v rozhodnom období na strane navrhovateľky bola nesporne hmotná núdza, v nadväznosti na jej celkové (majetkové, zárobkové, sociálne) pomery, ktoré mala sťažené v dôsledku svojho nepriaznivého zdravotného stavu, spôsobujúceho jej invaliditu, ktorú rovnako preukázala. V danom prípade na strane druhej mal súd za preukázané pomery aj na strane povinného, a to v tom smere, že tento bol buď bezdomovcom, alebo sa nachádzal v ústave na výkon trestu odňatia slobody. Nebol nikde zamestnaný, dokonca nepoberal zo strany štátu žiadne dávky. Hoci v období od 1.7.2014 do 31.7.2014 a od 26.6.2014 až 30.6.2014 pracoval v spoločnosti N., U.G..C.. na základe dohody o vykonaní práce s nepravidelným príjmom pri vymeriavacom základe 41,50 € a 42,50 €, tento mal len po krátky čas a bol dokonca nižší, než navrhovateľkina dávka v hmotnej núdzi cca 60 €.

17. Súd považuje za potrebné poukázať na to, že pri manželskom výživnom by mala byť úroveň manželov v zásade rovnaká. V konaní sa súdu nepodarilo zistiť, že by v rozhodnom období bola životná úroveň jedného z manželov výrazne iná, odlišná, vyššia, než životná úroveň druhého manžela. V danom prípade by tomu tak malo byť predovšetkým na strane povinného, od ktorého navrhovateľka príspevok požadovala. Navrhovateľka však podľa názoru súdu preukázala, že by jej nárok na príspevok od manžela patril minimálne z morálneho hľadiska. Avšak, podľa názoru súdu nebolo v rozhodnom období v možnostiach a schopnostiach jej manžela takýto príspevok platiť. V nadväznosti na zistený skutkový stav bolo možné konštatovať, že životná úroveň oboch manželov bola v rozhodnom období takmer rovnaká, keďže obaja boli nezamestnaní, bez pravidelného príjmu za výkon práce, obaja boli bez domova. Avšak uvedenej situácii predchádzali dôvody na strane povinného, ktorý svojim protiprávnym konaním zapríčinil, že navrhovateľka prišla o bývanie i o dieťa. V dôsledku svojho zlého zdravotného stavu mala i problém zamestnať sa. Šlo však o dôvod objektívny. Zatiaľ čo povinný si svoju situáciu spôsobil sám - páchaním trestnej činnosti, opakovaným výkonom trestu odňatia slobody, nezodpovedným spôsobom života, ktorým sa bez dôležitého dôvodu vzdával zamestnania, resp. zárobku, ktorý by z neho mohol mať. Preto súd považuje za potrebné na záver uviesť, že aj keby minimálne z morálneho hľadiska navrhovateľke príspevok na jej výživu za rozhodné obdobie patril, nebolo v schopnostiach a možnostiach povinného v rozhodnom období hradiť ho. Súd záverom poukazuje aj na to, že vychádzal len z listinných dôkazov, ktoré predložila navrhovateľka a ktoré sám od príslušných orgánov v rámci poskytnutia súčinnosti vyžiadal, nepodarilo sa mu zistiť iné skutočnosti, ani aktuálne pomery povinného, ktorému bolo v priebehu celého konania problematické doručiť súdne zásielky a ktorý sa dokonca nezúčastňoval ani konania o rozvod manželstva. Vzhľadom ku všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam súd návrh musel zamietnuť.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Uvedený zákon v časti upravujúcej konanie vo veciach výživného plnoletých osôb inak neustanovuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže odvolanie podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, a to v lehote 15 dní od jeho doručenia, písomne, na Okresnom súde Čadca.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Podľa § 125 ods. 3 CSP podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.